

Huisarts in Nepal

Hans Smets, huisarts

“Op 16 februari 2008 ben ik voor de tweede keer afgereisd naar Nepal. Het begint allemaal anders dan vorig jaar. Dit jaar ga ik samen met Truus Selten, gepensioneerd onderwijzeres. Met haar samen heb ik € 50.000 in ons dorp Haps bij elkaar verzameld (vorig jaar € 15.000), wederom op een hartverwarmende manier.

Ook de beleving is dit jaar natuurlijk anders: het is niet allemaal nieuw meer en ik weet een beetje wat ik kan verwachten. Een ander belangrijk verschil is, dat ik dit jaar recht op mijn doel kan af gaan. Vorig jaar begon ik met oriënteren en inventariseren. Ik moest nog ontdekken wat ik in de bergdorpen kon gaan doen. Ik moest ingewerkt worden in de organisatiestructuur van Tamsarya en het Nepalese gezondheidszorgsysteem (voor zover dat bestaat). Tevens moest ik me qua medische kennis voorbereiden op de meest voorkomende ziekten in Nepal.

Organiseren van gestructureerde hulp

Mijn doelstelling/opdracht is tweeledig: meewerken en toezien op een goede besteding van het gedoneerde geld en zorgen dat de meegenomen brillen (tien zakken met elk 1 kg brillen), de babykleertjes en mutsjes, gebreid door de handwerkgroep van de Hapse Bond van Ouderen, de medicijnen en medische apparatuur de juiste bestemming krijgen. Met deze “bagage” kan het werkelijke doel verwezenlijkt worden en dat is: organiseren van gestructureerde hulp voor de bergdorpen met name op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg.

Ook dit jaar heb ik een groot deel van de tijd besteed aan het bezoeken van de afgelegen bergdorpen, waar de bewoners nog altijd verstoken blijven van enige medische voorzieningen. Vorig jaar heb ik in zes weken in tien dorpen spreekuur gedaan en zo'n duizend patiënten gezien en behandeld. Dit jaar heb ik hetzelfde aantal gezien in twee weken tijd.

‘Medical Camp’

Ik ben begonnen in de steenfabriek. De seizoensarbeiders en hun gezinnen wonen midden tussen de stenen waarvan ze er duizenden maken. De vorige eigenaar had geen enkele voorziening getroffen en de gezinnen leefden in behoeftige omstandigheden. Sinds het een project van de stichting is er orde op zaken gesteld, lonen worden uitbetaald, en er is aan de mensen een schooltje en medische hulp toegezegd. Het schooltje en de door Tamsarya ter beschikking gestelde onderwijzer heb ik gezien. De medische hulp bestaat uit mijn spreekuur.

Ik heb in twee dagen het hele kamp en het nabijgelegen dorp doorgelicht, op dezelfde manier als dat in de bergdorpen gaat. De meeste mensen heb ik zelf behandeld en enkele doorgestuurd naar het ziekenhuis. Daarnaast hebben we de eerste zak met brillen kunnen slijten. Een prachtig gezicht, dat passen van de brillen door de oudjes. Ik word tijdens bijna elk ‘medical camp’ (zo wordt mijn spreekuur in de bergdorpen genoemd), begeleid door een Braziliaanse tandarts, Rosana. Zij houdt spreekuur voor alle gebitsproblemen en geeft de kinderen gebitshygiëne en poetsinstructies. Tijdens de tochten word ik ook vergezeld van twee of drie leerling-verloskundigen. Voor deze leergierige dames is de tocht driedelig. Het is

een soort stage waarin ze kennismaken met het spreekuur in de bergen en met ziektes die ze ook bij zwangere vrouwen kunnen tegenkomen.

Verder heb ik de opdracht van Trees om een inschatting te maken van hun bekwaamheden. En als laatste hebben ze ook een duidelijke functie binnen het spreekuur: assisteren van de tandarts, tolk spelen, medicijnen uitdelen, wondverzorging en behandeling van de huidinfecties zoals schurft en krentenbaard. Het is een genot om aan deze jonge, zeer gemotiveerde dames les te geven: stuk voor stuk zijn ze zeer leergierig.

In deze samenstelling, met steeds andere leerlingen, heb ik de volgende bergdorpen bezocht: Piperiani, Chargare, Rumsi, Satakun, Kaughuri, Sitalpur, een dorp bij Arunkola, waar we op dezelfde dag de opening van een nieuwe school bijwoonden en tenslotte Ghaidakhola. In elk dorp hebben we wel een zak brillen kunnen slijten. Ook de mutsjes en kleertjes hebben we in enkele dorpen kunnen verdelen. Het eerste mutsje met bijbehorende babysokjes heb ik zelf nog aan een pasgeboren baby kunnen geven, waarvan ik de bevalling heb mogen doen. In Satakun en Kaughuri zijn het afgelopen jaar twee scholen gebouwd met een multifunctioneel lokaal erbij dat als Eerste Hulppost gebruikt gaat worden. Ik heb nog geen foto's gezien maar ik heb begrepen dat ze nagenoeg klaar zijn. Deze bouw is mogelijk dankzij het gigantische bedrag dat door mijn dorp Haps bijeen is gebracht.

Net als vorig jaar worden de medical camps gecombineerd met een inventarisatie van de vele aanvragen die er bij Tamsarya liggen voor nieuw te bouwen scholen, waterputten en dergelijke. Zo zal er ook in Ghaidakhola een door Haps gefinancierde school gebouwd gaan worden. Waarschijnlijk kunnen we van de rest van het geld nog twee scholen bouwen, maar dat blijft in kas bij de 'Wilde Ganzen' tot er een duidelijke en onderbouwde projectaanvraag binnen is en is goedgekeurd. Met de besteding van die € 50.000 komt het wel goed, zo hebben Truus en ik kunnen constateren.

Dit jaar ben ik nauwelijks werkzaam geweest op het gezondheidscentrum Shree Him Kiran, dat functioneert als het hart voor alle andere gezondheidszorgprojecten in de wijde omtrek. Soms zag ik in de avonduren patiënten die voor Eerste Hulp naar het centrum kwamen en één keer heb ik een bevalling kunnen doen.

Nadat de inzamelingsacties in Haps afgesloten waren en de cheque van € 50.000 aan Trees overhandigd was, kwam er nog een bedrag van € 1500 binnen. Daarvan heb ik de medicijnen gekocht die ik gratis heb verstrekt tijdens de spreekuren in de bergen. De rest van het geld heb ik in een patiëntenfonds gestort dat door het Nepalese comité beheerd wordt. Aan hen heb ik ook een lijst van patiënten overgedragen die geselecteerd zijn naar aanleiding van de bergbezoeken. Op die lijst staan veelal kinderen die niet naar school kunnen vanwege een chronische ziekte of die ik naar het ziekenhuis heb verwezen voor nader onderzoek. Deze mensen hebben reeds een klein bedrag van mij ontvangen, net genoeg om de reis en het specialistenbezoek van te betalen. Bewust heb ik niet meer gegeven, omdat het vaak door de ouders dan aan andere zaken besteed wordt, omdat ze zo arm zijn. Na bezoek aan het ziekenhuis kan er bij het Nepalese Comité aangeklopt worden voor een grotere bijdrage in de kosten, echter pas na overhandiging van nota's.

Hoe gaat het nu verder?

Pas als de vraag: 'Hoe gaat het nu verder?', beantwoord is, ben ik klaar met de opdracht. Het is de bedoeling dat er een netwerk van Eerste Hulpposten in de bergen ontstaat. Deze moeten regelmatig bezocht gaan worden door gezondheidswerkers. Aan de gebouwen wordt gewerkt evenals aan het opleiden van personeel. Als de leerling-verloskundigen klaar zijn met hun opleiding, zal een aantal van hen in dienst genomen worden door de Stichting. Zij zullen, eventueel in samenwerking met de verpleegkundigen van het gezondheidscentrum Shree Him Kiran, de posten regelmatig bezoeken om spreekuur te doen.

Deze spreekuren zullen zijn als die van mij en zijn vooral bestemd voor kinderen en chronisch zieken. Op mijn zittingen kwamen veel mensen af die de gratis medicatie natuurlijk aantrekkelijk vonden. Door de bezoeken van de tandarts aan dit gebied zullen er minder mensen met gebitsproblemen langskomen. Momenteel wordt het gebied bezocht door een aantal opticiens in opleiding. Dientengevolge zullen er ook minder mensen met gezichtsproblemen komen. De leerling-verloskundigen worden opgeleid om naast hun verloskundige taak een aantal eenvoudige medische problemen op te lossen zoals luchtweginfecties, middenoorproblemen bij kinderen, huidinfecties (schurft, schimmel en krentenbaard), darminfecties en dergelijke. Daarnaast hebben ze een verwijfsfunctie en krijgen chronisch zieken de kans om door Tamsarya behandeld te worden. Kosten voor medicijnen of specialist kunnen zonodig vergoed worden uit een fonds dat beheerd wordt door Tamsarya. Natuurlijk staat deze structuur er niet binnen een jaar. Maar het begin is gemaakt. Momenteel zijn er twee Nederlandse artsen werkzaam op het gezondheidscentrum. Ook zij zullen met dezelfde doelstelling /opdracht in het berggebied werken als ik. Aan de noodzakelijke continuïteit wordt dus gewerkt.”